

Џон Стјуарт Мил - О Слободи.

Превео на српски ПЕТАР А. КАРАЂОРЂЕВИЋ (Краљ Петар Први).

Белешка о писцу.

Џон Стјуарт Мил, водећи британски филозоф и писац политичке економије деветнаестог века, рођен је у Лондону, 20. маја 1806. године, као најстарији син Џејмса Мила, филозофа, економисте и високог чиновника Источноиндијске компаније. Од најранијег узраста био је подвргнут строгом систему интелектуалне дисциплине свога оца, који је на себе преузео његово образовање. Одвојивши га од друштва вршњака, отац га је припремао да постане прворазредна “интелектуална машина” и пророк утилитаризма. До своје дванаесте године проучио је дела Аристотела, Платона, Хобса, Џереми Бентама, Давида Рикарда и Адама Смита. Прве радове објавио је у часопису “Вестминстерска Ревиија”, који је пропагирао радикалне погледе на свет. Године 1834., Мил је основао сопствени часопис “Лондонска Ревиија”, у коме је објављивао радове британских политичара који су се залагали за реформе Парламента. 1849. године Џон Стјуарт Мил се оженио Хариетом Тејлор, списатељицом са којом је заједнички радио на питањима еманципације жена. Написао је велики број књига из области филозофије и економије. Међу најзначајнијима су: “Систем логике” (1843), “Принципи политичке економије” (1848), “О слободи” (1859), “Размишљања о представничкој влади” (1861), “Утилитаризам” (1861) и “Потчињеност жена” (1869). У периоду од 1865. до 1868. био је посланик Доњег дома британског парламента. Умро је 1873. године.

Свакоме је човеку последњи и највиши циљ, да што више и складније развије своје снаге, у њиховој личној особини, а услови, којима ће то постићи, јесу : слобода рада и разноликост положаја.

Виљем Хумболт, “О делокругу и дужностима владе.”

ПРЕДГОВОР.

Нека нам буде допуштено, да кажемо реч две, у име предговора Миловој књизи “О слободи”; да упознамо списатеља ове књиге, са српском читалачком публиком; да покажемо, које место заузима он, међу данашњим књижевницима у свету; да означимо предмет, који је он обрадио у овој књизи и да проговоримо реч, две, о могућности и важности остваривања слободе, у животу нашег народа.

Име Џона Стјуарта Мила, чувено је у целој изобразеном свету, као великог филозофа и енглеског државника.